

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ СТЕЖКО Н.В.
«ПРОДОВОЛЬЧА ПРОБЛЕМА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ»

Саблук П.Т., д-р екон. н., професор, радник дирекції Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», академік НААН України

Тенденції глобалізації, посилення інтеграційних процесів, а також сучасна криза світової продовольчої системи визначають об'єктивну необхідність пошуку шляхів вирішення продовольчої проблеми.

Питання продовольчої проблеми займають важливе місце в концепціях національної безпеки усіх розвинутих країн. В умовах прагнення України інтегруватися у європейське співтовариство продовольча проблема набуває особливого значення. Як засвідчує світова практика, лише та держава, яка може гарантувати забезпечення населення продуктами харчування в будь-яких умовах, здатна проводити незалежну політику.

Продовольча проблема повинна розглядатися як у глобальному вимірі, так і у рамках окремої країни, що обумовлюється різноманітністю природно-кліматичних умов, соціально-економічним становищем, демографічною ситуацією. Відсутність послідовності та системності у проведенні трансформацій в агропромисловому секторі та дія ряду об'єктивних соціально-економічних факторів посилили диференціацію в рівнях розвитку країн. Така ситуація вимагає удосконалення підходів до формування світової продовольчої системи, основною метою при цьому повинно стати досягнення продовольчої безпеки у країнах. Отже, вирішення продовольчої проблеми в умовах глобалізації є актуальним завданням.

Представлена для рецензування монографія містить п'ять розділів, у яких розглядаються науково-методологічні засади світової продовольчої проблеми, детально аналізується сучасний стан світової продовольчої системи, висвітлюються програмно-методологічні аспекти формування стійкої системи продовольчої безпеки України в умовах глобалізації, узагальнюється досвід реалізації агропродовольчої політики розвинених країн світу та пропонується механізм державного регулювання її в нашій країні.

У монографії зазначено, що продовольча проблема повільно, але все в більшій мірі набуває рис продовольчої кризи, вирішення якої в сучасних умовах і в перспективі на глобальному рівні з причин різного характеру не прослідковується. Кожна країна, в тому числі Україна, повинна вирішувати її, виходячи з можливостей, переважно на основі забезпечення за рахунок власного виробництва при максимальних гарантіях безпеки. Україна включена до глобальної економічної системи, зокрема, до світової системи продовольчої безпеки, тому повинна рахуватися зі світовими продовольчими проблемами, враховувати рекомендації міжнародних продовольчих організацій та досвід розвинутих країн.

Висвітлюючи питання глобалізації світової продовольчої системи автор широко застосовував методи проблемно-тематичного, системного та порівняльного аналізу з метою глибшого з'ясування суті процесів, а також здобуття уроків із досвіду країн-лідерів агропродовольчого ринку.

У рецензованій праці репрезентовано дослідження як прикладного, так і фундаментального характеру. Це, безперечно, значно розширює потенційне коло її читачів. Маємо відзначити логічну, добре продуману архітектуру монографії. Кожен із розділів має досить чітку, коректну назву.

На нашу думку, монографія «Продовольча проблема в умовах глобалізації світової економіки» може слугувати базою для подальших компаративістських досліджень у цій галузі знань. Монографія, що є серйозною науковою працею, не лише пропонує шляхи розв'язання продовольчої проблеми під впливом глобалізаційних процесів, а й відкриває широкий простір для дискусій серед фахівців, тим самим виконуючи основне своє призначення.

Загалом, позитивно оцінюючи монографічне дослідження, можна висловити деякі побажання. Доцільно було б ширше розглянути методичні підходи до процесу моделювання факторів формування продовольчої безпеки в умовах глобалізаційних викликів, шляхом визначення індексів енергетичної та вартісної достатності і доступності продовольства.

Однак це зауваження можна розглядати як перспективу подальшого вдосконалення й розвитку положень монографії у майбутньому. У висновку слід підкреслити, що монографія Стежко Н.В. заслуговує на позитивну оцінку. Логіка і стиль викладу матеріалу, його структурування і систематизація надають книзі наукового характеру і водночас практичності у використанні. А тому, монографія, на мій погляд, буде корисною широкому колу науковців і практиків, що переймаються пошуком шляхів вирішення продовольчої проблеми.